

Organ Stowarzyszeń Społecznych powiatu białskiego.

Redakcja i Administracja: Biała-Podl., Zamek.
Sekretarjaty czynne od godz. 13-ej do 14-ej.

Cena 10 gr.

Konto P.K.O. 51.161. Wł. konta: K.K.O. Biała-Podl.
Na odwrocie zaznaczać: na rachunek „Gł. Społ.”

31 października — Międzynarodowy Dzień Oszczędności

„OSZCZĘDZAJMY”

Ciągłość pracy ludzkiej, a więc zapewnienie przyszłości sobie i dzieciom przez gromadzenie środków pieniężnych na dalsze potrzeby każdego warsztatu, czy będzie nim rola, czy też rzemiosło lub handel, wymaga nieodzownego odkładania części zarobków, czy też dochodów w postaci ciułania drobnych lub większych oszczędności jako rezerw.

Każdy kto pojmuje, że pieniądź sam w sobie nie jest celem pracy i życia ludzkiego, lecz tylko środkiem do spełnienia tych lub innych zadań w życiu, ten z całą świadomością — powodowany niesknerstwem i chciwością, lecz jedynie zabiegliwą przezornością o dzień jutrzejszy — odkładać powinien środki pieniężne i gromadzić je na cele użyteczne.

Tylko własny kapitał — własną energią zaszczędzony w okresie pomyślnym zapewnić może jednostce pracującej niezależność i samodzielność — gdyż przeciwnie — zasilanie zwłaszcza ponad miarę, własnego warsztatu kapitałem obcym — a więc pożyczanym — niezależność gospodarczą do prowadzi częstokroć do ruiny. To też podstawowym dążeniem każdej jednostki — oględnie gospodarującej — powinna być myśl niezależności gospodarczej i ekonomicznej przez stworzenie kapitału własnego na ciężkie chwile, które w przedsiębiorstwie czy też w życiu codziennym przyjść mogą. Kapitał taki staje się dobrodziejstwem dającym możliwość przetrwania kryzysu, lub też nadania szerszych rozmiarów rozwojowych pracy dotychczasowej.

Dotychczas jednak w Polsce pokutuje trwoga,

czy należy gromadzić pieniądź skoro pokolenie obecne na własnej skórze doznało naprawdę ciężkich niepowodzeń przez utratę wieloletniego zarobku oszczędnościowego, gromadzonego w ówczesnych walutach: w rublach, koronach czy markach. Kto jednak zastanowi się, że złoty Polski związany z ustrojem państwa, które odrodziło się i w niewolę już nie pójdzie — a w to wierzymy wszyscy — ten bez obawy będzie oszczędzał i oszczędności swoje będzie powierzał instytucjom oszczędnościowym.

Bez trwogi o jutro darzymy zaufaniem rodziną Komunalną Kasę Oszczędności, powierzajmy tej instytucji nasze oszczędności: bowiem, a) K.K.O. jest instytucją użyteczności publicznej o trwałych podstawach organizacji i popularnej gwarancji funduszy, b) K.K.O. daje należyte bezpieczeństwo wkładowi, będąc odpowiedzialnym i solidnym stróżem naszego grosza, c) K.K.O. jest ważną dźwignią dobrobytu ogólnego, nie tylko bowiem gromadzi oszczędności lecz użytecznie i bezpiecznie nimi administruje — zasilając w drodze pożyczek — różne dziedziny życia gospodarczego Polski w jej podstawach zbiorowych.

Życie ludzkie jest pracą.

Kto pracuje — ten dba o dziś, a myśli o jutrze.

Kto myśli o jutrze — ten przezornie oszczędza.

Kto oszczędza — ten gromadzi zasoby i dobrobyt pomnaża swój własny i Narodu całego.

Oszczędny i zasobny obywatel jest ostoją dobrobytu Polski Niepodległej.

Oszczędzajmy — bogacimy się.

Powiatowy Komitet
Propagandy Oszczędności.

POLSKI CZERWONY KRZYŻ

W groźnej chwili, gdy wojsko nasze walczyło o Całość i Niepodległość Polski — Narodził się z gorącego porywu serc **Polski Czerwony Krzyż**.

Nikt z nas nie zna dnia ani godziny, gdy na kraj nasz zwali się nieszczęście w postaci wojny czy kata-

strofy żywiołowej, wówczas wyłoni się kwestja leczenia ran Synów naszych i Braci, ratowania zagazowanych mieszkańców wsi i miast. Wtedy to Polski Czerwony Krzyż stanie przygotowany do niesienia pomocy zagrożonym. W czasie epidemji, powodzi i wszelkich

katastrof, P.C.K. pierwszy podaje rękę nieszczęśliwym, otacza ich opieką sanitarną i wspomaga materialnie w miarę możliwości.

Pozatem Polski Czerwony Krzyż jest rzecznikiem pokoju i zgody pomiędzy narodami.

Pomimo ciężkich warunków w jakich pracuje Polski Czerwony Krzyż, zapału jego do pracy nic nie zdołało ostudzić, a żołnierz ranny na polu bitwy, błogostawi Go, gdyż pozostawiony bez żadnej pomocy, umierając, przeklinałby rodaków, którzy kazali mu iść w bój i nie zorganizowali dla niego ratownictwa.

Powinniśmy więc z wszelkich naszych sił wspomagać tak pożyteczną instytucję jak Polski Czerwony Krzyż, bo i w czasie pokoju służy On społeczeństwu.

Polski Czerwony Krzyż szkoli kadry sanitarne, wznosi szpitale i schroniska dla bezdomnych, inwalidów i starców.

Czyż więc my Polacy, wykazujący we wszystkich dziedzinach pracy tyle ambicji, możemy dopuścić, by działalność naszej humanitarnej placówki była tak słabą jak dotychczas? Niestety społeczeństwo nasze odnosi się obojętnie do Polskiego Czerwonego Krzyża, a brak funduszy hamuje pracę i wysiłek kierowników; brak zainteresowania rodaków gasi szczerzy zapał tych ludzi dobrej woli, którzy bezinteresownie oddają swój czas i pracę Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi.

Niema nic bardziej lekkomyślnego, jak mniemanie, które utarło się w naszym społeczeństwie, że dość

czasu będzie myśleć o Polskim Czerwonym Krzyżu, gdy wybuchnie wojna. Ambicja narodowa i nakaz wewnętrzny poparcia polskiego czynu humanitarnego, winne zmusić każdego do zainteresowania się Polskim Czerwonym Krzyżem.

To właśnie, dobrze zrozumiane ubezpieczenie się przed groźnymi skutkami wojny orężnej i gazowej, przed epidemją i innymi żywiołowymi klęskami — powinno skłonić każdego Polaka, by sercem, pracą i groszem popierał **Polski Czerwony Krzyż**.

Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża

Tydzień P. C. K. na terenie Białej Podlaskiej i powiatu rozpoczyna się w dniu 1.XI.1935 r. nabożeństwem w kościele przy ulicy Pierackiego o godz. 9-ej rano. Po nabożeństwie odbędzie się pochód na Pl. Wolności, gdzie o godz. 10-tej zostanie wygłoszone przez pana sekr. Szerszonowicz przemówienie. W dniu 1 i 3 listopada zbiórki uliczne, sprzedaż broszur i nalepek, oraz sprzedaż w czasie całego Tygodnia mareczek w urzędach, zakładach przemysłowych i sklepach.

Dnia 3-go listopada r. b. poświęcenie Domu Pracy P.C.K., przy ulicy Francuskiej № 8, o godz. 3-ciej, zabawa dziecięca w salach Klubu Rodziny Urzędniczej (Krótka 2), a wieczorem o godz. 7-mej Dancing-Bridge dla dorosłych.

Od 7-go do 10 listopada wł. wyświetlany będzie w kinie „Tęcza“ Film Czerwonego Krzyża.

Z Powiatowej Wystawy Przysposobienia Rolniczego

Dzień 20 października zakończył jednoroczny dorobek naszych P. R.-owców. Było to nietylko zamknięcie prac w sekcjach rolnych i zespołach, ale było to święto tych, co podjęli się dźwigać wieś swoją do lepszego jej jutra przez wychowanie światłych gospodyń i gospodarzy. To też od wczesnego ranka pod wieżą w sali Sejmiku panował ożywiony ruch. Poszczególne zespoły gorączkowo ubierały stoiska, układając na nich ekspozyty, ilustrujące dorobek z poletek konkursowych. Imponująco wyglądały stoiska zespołów buraczanych, ogródków warzywnych i lniarskie.

Ale nie sama wystawa tak gorączkowo nastrojała przyjezdnych, bo na niej przecież wszyscy byli pewni siebie i dumni ze swych ogromnych buraków, okazałych warzyw i wprost niedouwierzenia wybielonych zwitków włókna lnianego. Tremę i zdenerwowanie wywoływał egzamin, przed którym za chwilę trzeba będzie stanąć. To też w drugiej sali, za zielonym stolikiem rozpoczęła urzędowanie Komisja Egzaminacyjna. Wprawne oko już mogło osądzić, które zespoły i ich uczestnicy nie zaniedbali swych obowiązków w sekcjach rolnych. Zespoły z Krzymowskich, Hołowczyc, Perkowic i Swór czuły się pewnie, bo w pracy swojej niczego nie zaniedbały, co mogłoby ich w oczach Komisji zdyskwalifikować. U innych podniecenie było większe, bo przecież na zebraniach sekcji rolnej nie zawsze się było, a jeśli nawet uczęszczało się, nie zawsze dyskusja i praca na zebraniu była rzeczowa i poważnie traktowana.

Uroczystość rozpoczęły przemówienia Pana Komisarza Ziemińskiego, Czesława Chyżyńskiego, który, otwierając zebranie przedwystawowe, w krótkich i treściwych słowach powitał przybyłych gości i wezwał wszystkich zebranych do uczczenia

drogiej nam postaci zmarłego Marszałka Józefa Piłsudskiego przez powstanie i jednogminutowe milczenie. Skolei zabrał głos delegat Lubelskiej Izby Rolniczej, Pan Inspektor Szydłowski, podkreślając w przemówieniu swem znaczenie powiatowych wystaw Przysp. Roln. jako święta rolników, gdzie wszyscy młodzi z powiatu się spotykają, dziela swymi wiadomościami, spostrzeżeniami, a często i sąsiedzką radą. W dalszym ciągu Pan Inspektor zakomunikował, że powiat bialski, chociaż pod względem ilościowym stoi w województwie na dalszym miejscu, to jakościowo zespoły P. R. już od kilku lat przodują.

Po przemówieniu Pana Inspektora Szydłowskiego, Pan Przewodniczący udzielił głosu kol. Czerce Stanisławowi z Koła Młodz. Wiejskiej w Hołowczycach, który już kilka lat pracuje w Przysp. Rolniczym i dziś podzielił się z zebranymi swymi zdobyczami fachowymi i oświatowymi z sekcji rolnej w okresie zimowym i z prae na poletku i w oborze z konkursów uprawowych i hodowlanych. Jednocześnie zwrócił się z apelem do koleżanek i kolegów, by nikogo w szeregach P.R.-owców na rok przyszły nie zabrakło i „aby dążenia nasze objęły całe społeczeństwo rolnicze — musi w szeregach P. R. stanąć wszystka młodzież wiejska, której na sercu leży dobro naszej wsi, społeczeństwa i Państwa“.

Po przemówieniach Pani Starościna Modlińska dokonała otwarcia wystawy i wszyscy zebrani poszli zwlezczać pracę Kół Gospodyń Wiejskich, zespołów P.R. i sekcji koleżanek. Ogólną uwagę zwracały stoiska K.G.W. z przetworami owocowymi i mięsnymi, zespoły lniarskie i buraczane. To też święciły triumfy Koła Gospodyń Wiejsk. z Załuża, Borsuk i Zakalinek. Nie pozostały w tyle

i koleżanki nasze z Koła Młodzieży Wiejskiej w Krzymowskich, mając ładnie ubrane i bogato zastawione przetworami owocowymi swoje stoisko.

Wystawą tą zamknęliśmy całoroczny dorobek i jak na obecne ciężkie warunki wsi naszej zrobiliśmy dużo, ale w porównaniu do jej potrzeb, mamy jeszcze ogromną pracę przed sobą i, zaczynając nowy okres pracy w sekcjach rolnych, należy pociągnąć tam wszystkich swoich kolegów i znajomych, by akcja P. R. stała się powszechną, gdyż wszyscy P.R.-owcy mają tylko na celu własną wieś, dobro społeczeństwa i Państwa. *St. Majewski.*

Listy starego Marcina

XI.

Jesień się zaczęła, więc człek ma więcej czasu na pogawędkę, to też codziennie w mojej chałupie gwaro jak w ulu. Jak się wojna włosko-abisyńska zaczęła, to nikt o niczem innym nie mówi, tylko o abisyńczykach. Oprócz gazetki „Głos Społeczny“ czytamy i warszawskie gazety, bo każdego interesuje, jaka tam sytuacja na froncie. Oczywiście, jak w roku zeszłym, tak i obecnie czytanki zbiorowe urządzane są u mnie. Przychodzą na te czytanki i baby, lecz wiadomo, że baby zwyczajowo podeprą brody rękami, wlepią ślepia w gazetkę i niby to cosik rozumiejąc, kiwają głowami i od czasu do czasu swoje trzy grosze wściubiają.

Czytając komunikaty o wojnie, zniechęciliśmy wszyscy tych makaroniarzy za to, że biednych abisyńczyków gazami trują.

Trzeba przyznać, że dzielny to naród ci abisyńczycy. Bronią się jak mogą i, prawdę mówiąc, trzebią musolińszczaków, lecz cóż z tego, kiedy gazów nie mają i muszą wachać gazy makaroniarzy. Że gazy makaroniarzy bardzo im szkodzą to fakt, bo padają jak muchy, lecz sami są winni, że LOPPu jak u nas i w innych państwach nie mają. W Białej jak był XII Tydzień LOPP, to aż miło. Gazów nie puszczały, a po ulicach wiele osób chodziło w maskach gazowych. W niedzielę dnia 20.X. b. r. na lotnisku w Białej, odbyły się loty propagandowe, puszczone były baloniki, które tak wysoko się wzbijały, że nawet przez lunetę nie można było ich dojrzeć i podobno wszystkie poszybowały do Abisynji. Ludzi na lotnisku było około 4 tysięcy, bo główną atrakcją miały być skoki ze spadochronem, które się nie odbyły. Ludziska cierpliwie czekali do wieczora i rozgoryczeni poszli do domu. Mówią, że na przyszły rok to jeden z prezesów naszych Kół LOPP, będzie skakał i napewno skoczy... dokąd skoczy nie mówili, a może tylko podskoczy?..

Jakoś te roboty brukarskie w Białej posuwają się złotym krokiem. Ulicą Piłsudskiego to trudno przejść i przejechać. Podobno nawet z tego powodu podatki do Urzędu Skarbowego marnie wpływają, bo mało jest amatorów brnięcia po kolana w błocie.

Czytałem w ostatnim numerze gazetki, że remiza strażacka będzie wykończona w grudniu. Pytałem się jednego ze strażaków—czy rozpoczęli roboty w remizie i kiedy remiza będzie wykończona, to zamiast odpowiedzi taką piosenkę mi zaśpiewał: „Może w maju, może w grudniu...”

Walenty jeździł do Swór na weselisko i opowiadał mi, jak to się bawia w Sworach. Muszę o tem cosik wspomnieć, by wszyscy wiedzieli, jak to nieładnie postąpił pan Stanisław Patej. Podobno za dużo wypił i

rzucił się z nożem na Sawczuka Franciszka i poranił go ciężko. Biednego do szpitala aż odwieźć musiano. Czy to ładnie, p. Patej, jakieś tam porachunki załatwiać na weselu?

Od swego kuma z Janowa dowiedziałem się, że w samym Janowie odbywa się kurs O.P.L.G. Coprawda, umięją tam niektórzy i bez kursów dobrze gazować (Motylowi na pociechę). Wyobrażam sobie, jakie to będzie gazowanie po skończeniu kursu i jak sama głowa miasta wróci z wyższego kursu, bo z Lublina? Jak się wszyscy w gazowaniu wyszkolą, to napewno miasto przejdzie na oświetlenie gazowe, bo z elektrowni Janowskiej to niewiele pociechy, przeważnie panują tam ciemności egipskie.

Muszę zakończyć, bo mi cosik pióro zaczyna spacerować po papierze, a baba krzyczy i grozi, że mi okulary schowa, bo list ten piszę ze cztery godziny, i nafty szkoduje.

Pięknie się kłaniam Panu Redaktorowi i całemu Komitetowi Redakcyjnemu. *Marcin Klepecki.*

Przeciw gwałtom czeskim

W Białej Podl. odbył się w dniu 20.X. b. r. wiec protestacyjny, urządzony pod gołem niebem na Placu Wolności, jako demonstracja ludności przeciwko uciskowi i gnębieniu Polaków za czeskim kordonem.

Wiec protestacyjny zgromadził około 2 tysięcy ludności.

Po wystąpieniu przemówień, wygłoszonych przez burmistrza p. inż. A. Walawskiego, oraz wiceburmistrza p. J. Abramowicza, uchwalono protestacyjną rezolucję, w której potępiono brutalny i barbarzyński sposób postępowania Czechów wobec ludności polskiej na Śląsku, a której treść dosłowną podajemy:

„Rezolucja. Straszliwy terror jaki stosuje rząd i społeczeństwo czeskie wobec ludności polskiej, zamieszkującej odwiecznie polskie ziemie Śląska Cieszyńskiego, z dnia na dzień wzmaga się.

Po przez czeskie słupy i łańcuchy graniczne, po przez las bagnietów czeskich siepaczy, słyszymy płacz dzieci polskich, którym zamykają szkoły polskie, którym każą modlić się w obcym czeskim języku. Słyszymy jęki katowanych po więzieniach czeskich naszych braci za to tylko, że nie chcą wyrzec się zaszczytnego miana Polaka. W zrozumieniu powagi chwili my, mieszkańcy miasta Białej Podlaskiej, zgromadzeni w dniu 20 października 1935 r., na wielkim zebraniu protestacyjnym, zwołanym przez Powiatową Federację P.Z.O.O., przesyłamy naszym ciężko walczącym braciom z za Olzy słowa podziwu, otuchy do wytrwania. Oświadczamy, że łącznie z ludnością innych wsi i miast Rzeczypospolitej czujnie śledzimy bieg wypadków. W obronie pogwałconych praw, żywej części Narodu Polskiego, domagamy się:

- 1) zastosowania ostrych represyj wobec mniejszości czeskiej na terenie Rzeczypospolitej,
- 2) wydalenia obywateli czeskich z granic Państwa Polskiego, jako uciążliwych cudzoziemców,
- 3) uniemożliwienia czeskim zakładom egzystencji na terenie Rzeczypospolitej,
- 4) zdecydowanej interwencji Rządu Rzeczypospolitej na terenie międzynarodowym i u rządu czeskiego.

Upoważniamy delegację złożoną z przedstawicieli Zarządu Pow. Federacji P.Z.O.O. w Białej Podlaskiej do przekazania niniejszej rezolucji Panu Staroście Powiatowemu Stefanowi Modlińskiemu jako przedstawicielowi Rządu Rzeczypospolitej, celem przedłożenia jej władzom centralnym. Biała Podlaska, dnia 20 października 1935 r.

Ziemia na Kopiec I-go Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego

Z inicjatywy Białskiego Obwodu Powiatowego L.O.P.P. oraz Klubu Lotniczego P.W.S. odbyła się w dniu 17.X. b.r. na miejscowym lotnisku uroczystość pobrania ziemi na kopiec Marszałka Piłsudskiego na Sowińcu.

Na uroczystość tą przybył Delegat Lubelskiego Okr. Wojew. L.O.P.P. p. Dr. T. Chmielnikowski — Nacz. Wydz. Wojskowego Urz. Wojew. Lubelskiego oraz liczni przedstawiciele władz cywilnych, wojskowych i organizacji społecznych ze starostą powiatowym p. St. Modlińskim na czele.

Pobrania ziemi z lotniska dokonał p. dyr. Rosinkiewicz. Ziemia ta wraz ze specjalnym aktem, podpisanym przez uczestników uroczystości przewieziona została w dniu 20 X. samolotem do Krakowa.

Ze Związku Strzeleckiego

W dniu 20 października b. r. w lokalu Szkoły Powszechnej im. ks. Brzóska w Białej Podlaskiej odbyła się odprawa prezesów, referentów wychowania obywatelskiego oddziałów i opiekunów pododdziałów Związku Strzeleckiego pow. białskiego.

Salutowanie barw Strzeleckich, minutowa cisza ku czci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego oraz przemówienie Prezesa Powiatowego Zarządu Z. S. Ob. D-ra Z. Lipskiego rozpoczęły odprawę.

Następnie na prośbę K-dy Pow. Z. S. Ob. Alek-

sander Nikończuk, Instruktor Zuchowy I klasy Z. H. P., wygłosił interesujący referat p. t. „Zagadnienie Orłat w pracy Z. S.“. Referent Wych. Obyw. Powiatu Ob-Jan Makaruk omówił sposób wypełniania dziennika prac referentów W. O. w Z. S. i wygłosił referat p. t. „Programy miesięczne i tygodnik „Strzelec“ jako pomoc dla referentów Wych. Obyw.“.

Odcinek pracy referenta Wych. Obyw. (świeclic: Z. S.) i umiejętne rozplanowanie tejże pracy obszernie omówił w referacie p. t. „Szczegółowe omówienie rozkładu materiału programowego dla świeclic Z. S.“ Ob. komp. Jan Bochen — Referent Wych. Obyw. K-dy Okr.

Referaty wzbudziły żywe zainteresowanie i wywołały rzeczową dyskusję. Poziom dyskusji wskazywał na zupełne przygotowanie uczestników odprawy do spełnienia wziętych na siebie obowiązków.

Po dyskusji przemówił ponownie Ob. Dr. Lipski, zachęcając obecnych do jeszcze intensywniejszej pracy.

Następnie wspólna fotografia i w rodzinnej niemal atmosferze spożyty wspólny obiad, zamknęły dzień odprawy.

Prace przygotowawcze dla klasyfikacji gruntów na terenie wojew. lubelskiego

W Lubelskiej Izbie Rolniczej odbyło się w dniu 7 października b.r. posiedzenie przy udziale delegatów: Głównej Komisji Klasyfikacyjnej przy Ministerstwie Skarbu, Urzędu Wojewódzkiego, Izby Skarbowej i Instytutu Puławskiego, celem ustalenia planu prac przygotowawczych na okres miesięcy zimowych, aby aparat wykonawczy mógł rozpocząć właściwe prace klasyfikacyjne w terminie przewidzianym — 1 kwietnia 1936 r.

W obradach konferencji, której przewodniczył Prezes Podkomisji Finansowo-Podatkowej Izby Rolniczej, poseł K. Światopółk-Mirski, ustalono szereg wytycznych w zakresie opracowania **instrukcji regionalnej**. Instrukcja ma służyć za podstawę przy ujednostajnieniu opisu ziemi, dokonywanego przez klasyfika-

Czesław Chyżyński.

Kształtowanie się ustroju rolnego w Polsce.

(Dokończenie)

W rozwinięciu tych zasad zostaje wydanych szereg ustaw i rozporządzeń, normujących tryb i sposób przeprowadzania parcelacji gruntów państwowych i prywatnych, wykupu przymusowego gruntów na cele tej parcelacji, scalenia gruntów, położonych w szachownicy, zniesienia służebności, obciążających majątki ziemskie na rzecz poszczególnych wsi.

Dla przeprowadzenia tej przeogromnej a koniecznej pracy, zmierzającej do uporządkowania tak zabagnionych stosunków agrarnych wsi, jakie Państwo Polskie zastało po trzech zaborcach, szczególnie zaś w zaborze rosyjskim i austriackim, zostały powołane do życia urzędy ziemskie, początkowo z Głównym Urzędem Ziemskim na czele w Warszawie, następnie zaś przemianowanym na Ministerstwo Reform Rolnych, jako zwierzchnią władzę Powiatowych i Okręgowych Urzędów Ziemskich.

Przebudowa ustroju rolnego w Polsce zaczyna postępować szybkimi krokami naprzód. Lata 1919—1923 to głównie okres parcelacji majątków

państwowych i prywatnych przez właścicieli i instytucje do parcelacji upoważnione, to okres tworzenia gospodarstw samodzielnych lub powiększanie gospodarstw małorolnych.

W roku 1923 wychodzi ustawa o scaleniu gruntów, która zasadniczo zmienia dotychczasowy oparty na dawnych przepisach rosyjskich sposób i system przeprowadzania tego niezbędnego zabiegu dla uporządkowania życia rolniczo-gospodarczego wsi. Rok 1927 przynosi nowelizację ustawy scaleniowej, oraz Rozp. Prezydenta Rzplitej o zniesieniu służebności. Ustawy te wraz z ustawą z 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej stwarzają jednolite na terenie całego Państwa podstawy prawne dla akcji przebudowy ustroju, która od chwili przewrotu majowego posuwa się w znacznie szybszym tempie, dając co roku tysiące gospodarstw o uregulowanej strukturze rolnej.

Tutaj jednak zasadniczo praca związana z przebudową ustroju rolnego w Polsce nie kończy się jeszcze. Prowadzą ją dalej państwowe instytucje kredytowe i wreszcie instytucje o charakterze gospodarczo społecznym.

torów powiatowych. Opracowanie instrukcji przez delegata Głównej Komisji Klasyfikacyjnej inż. Smolkę będzie ukończone w ciągu najbliższych tygodni, przy czym przewidziana jest powtórna konferencja dla ustalenia jej schematu.

W zakresie innych prac przygotowawczych stwierdzono konieczność jak najszybszej **organizacji Wojewódzkiej i Powiatowej Komisji Klasyfikacyjnych** oraz przygotowanie zebrań (kursów) informacyjnych dla zapoznania terenu z całokształtem prac klasyfikacyjnych. Do Wojewódzkiej Komisji Klasyfikacyjnej Izba Rolnicza wyznaczyła na członków radców Izby: pp. Mirskiego, Śliwińskiego, Sytę i Ciekota.

KOMUNIKAT

Powiatowej Komisji Przystosowania Rolniczego

Niżej podajemy wyniki egzaminu powiatowego Przystosowania Rolniczego w kolejności zasłużonych miejsc zespołowych i indywidualnych, oraz przyznane nagrody.

I-e miejsce zespół uprawy buraka K.M.W. Krzymowskie — biblioteczka P.R.; II-e — zespół ogródków warzywnych Z.S. Swory—Kurs Staszica; III-e — zespół buraczany Z.S. Męski w Sworach—„Hodowla Zwierząt” Moczarskiego; IV-e — zespół buraczany K.M.W. Swory—Biblioteczka P.R.; V-e—sekcja rolna K.M.W. w Hołowczycach 4 zespoły — komplet książek rolniczych; VI-e—zespół buraczany K.S.M. Janów Podlaski—Biblioteczka P.R.; VII-e—zespół uprawy buraków i marchwi Z.S. w Perkowicach—Kurs Staszica; VIII-e — zespół uprawy Inu K.M.W. w Pawłowie Nowym—Biblioteczka P.R.; IX — zespół uprawy Inu K.M.W. w Janówce — Biblioteczka P.R.; X — zespoły uprawy Inu i pszenicy K.M.W. Horbów—Kurs Staszica; XI—zespół ogródków warzywnych K.S.M. w Samowiczach—„Hodowla Zwierząt” Moczarskiego; XII — zespół uprawy buraków i ziemniaków Z.S. Wyczółki — Kurs Staszica.

Nagrody indywidualne przyznano: sekcje rolne

K.M.W. w Hołowczycach: 1) Waszkiewicz Stanisław 2) Adamowicz Stanisław, 3) Paździor Jan po 3 drzewka owocowe; 4) Buławski Stanisław, 5) Waszkiewicz Leonorda, 6) Czerko Piotr i 7) Czerko Kazimierz — Kalendarz Gospodarski na rok 1936. **K.M.W. Pawłów Nowy:** 1) Cieniuchówna K. — 3 drzewka, 2) Panasiukówna—Kalendarz. **K.M.W. Krzymowskie:** 1) Leszczyńska Wanda — 3 drzewka, 2) Domańska Stefanja i 3) Dąbrowska Irena — Kalendarz. **K. M. W. Horbów:** 1) Krzewski Paweł—Kalendarz i 2) Wańkówna—2 drzewka. **K.M.W. Kłoda Mała:** 1) Lutyński—2 drzewka i 2) Pióro—Kalendarz. **K.M.W. Janówka:** 1) Szczygłówna — 3 drzewka i 2) Wierzejska—Kalendarz. **Z. S. Swory:** 1) Carzyńska Zuzanna — książka „Gospodyni Wiejska”, 2) Gromadzka Marja 1-a — Kalendarz, 3) Łochina Piotr — Kalendarz i 4) Skolimowski Henryk — 3 drzewka. **K.M.W. Swory:** 1) Szutkowska — 5 drzewek, 2) Kasjaniuk—Kalendarz. **Z.S. Perkowice:** 1) Lesiuk—3 dzewka, Jakubiak i Obszański—Kalendarz. **K.S.M. Janów Podl.:** 1) Litwinczukówna — książka „Gospodyni Wiejska”, 2) Danilukówna—Kalendarz. **K.S.M. Samowicze:** Buczyłówna — 2 drzewka, Łozakówna — Kalendarz. **K.S.M. Ortel Królewski:** 1) Rogulska—2 drzewka, 2) Głowacka Katarzyna — Kalendarz. **K.S.M. Łomazy:** 1) Najdyhorówna—2 drzewka, 2) Chodkowska—Kalendarz. **K.S.M. Leśna Podlaska:** 1) Klimczuk Bolesław—Kalendarz. **Z. S. Wyczółki:** Hołubczuk—Kalendarz.

Ponadto wszyscy przodownicy zespołów uznanych nagrodami zespołowymi i wszyscy przodownicy zespołów, w których przyznane są nagrody indywidualne—otrzymują w stopniu 1-ym znaczki brązowe P. R., w II-im białe P.R. i w III-im znaczki srebrne P. R.

Wszystkie wymienione wyżej nagrody są do odebrania w biurze O.T.O. i K.R., po które należy się zgłosić osobiście lub dać pisemnie upoważnienie swemu koledze, któryby mógł podjąć przyznaną nagrodę.

Przypominamy, że dotychczas nie wszystkie zespoły odesłały zeszyty inspekcyjne i blankiety zamknięte z poletek konkursowych. Należy takowe w jaknajszym czasie przesać na adres O.T.O. i K.R.

Referent P.K.P.R. *Stefan Majewski.*

W celu administrowania funduszami niezbędnymi dla sfinansowania reformy rolnej, ustawą z dnia 10.VI.21 r. zostaje powołany do życia P. Bank Rolny w Warszawie, którego zadaniem jest popieranie parcelacji, osadnictwa i regulacji rolnych, popieranie rozwoju rolnictwa i współdziałanie w organizacji kredytu rolniczego tudzież administrowanie funduszami przeznaczonemi na powyższe cele do dyspozycji organów Rządu. Do 1932 r. fundusze na akcję przebudowy ustroju rolnego były corocznie wstawiane do budżetów państwowych. W okresie trwającego kryzysu, kiedy budżet państwowy począł się kurczyć z roku na rok, dla dalszego finansowania przebudowy ustawy rolnej ustawą z dnia 9.VII.1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40/34 poz. 364) został stworzony Fundusz Obrotowy Reformy Rolnej, którym zarządza Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

Obrót gotówkowy Fund. Obrot. Ref. Roln. dokonywany jest za pośrednictwem P. B. R. Taki układ sprawy ma tę dobrą stronę, że tak ważna, a niejednokrotnie mało znana i nienależycie doceniana przez społeczeństwa akcja przebudowy ustroju rolnego, mająca zasadnicze znaczenie, dla bodajże największej gałęzi gospodarstwa narodowego,

jakiem jest rolnictwo, została uniezależniona finansowo od budżetu Państwowego. Taki stan rzeczy pozwolił pomimo lat kryzysowych, które obecnie przeżywamy na utrzymanie niemal tego samego kontyngentu rocznego przebudowanych gospodarstw i wykonanie innych prac regulacyjnych w rozmiarze z czasów dobrej konjunktury.

Dalszą akcją związaną z urządzeniem i racjonalnem gospodarowaniem stworzonych na skutek przebudowy ustroju rolnego drobnych gospodarstw prowadzą Izby Rolnicze przy pomocy swych niższych komórek organizacyjnych, Okręg. Tow. Org. i Kółek Rolniczych, znajdujących się w każdym powiecie.

Akcja ta polega na tworzeniu rejonów przykładowych gospodarstw, które po odpowiedniemu przeszkoleniu fachowem są ogniskami, promieniującymi kulturą rolniczą na sąsiednie tereny.

Praca ta aczkolwiek na dłuższą może obliczona metę, prowadzona jednak z dużym nasileniem przez czynniki fachowe dziś już daje pozytywne wyniki stwarzając zdrowe jednostki rolniczo-gospodarcze, które pomimo nader ciężkich i dziś jeszcze trudnych warunków gospodarowania, posiadają już budżety zrównoważone, zapewniające w przyszłości

Z życia Związku Młodzieży Wiejskiej

W celu omówienia prac w Kołach Młodzieży Wiejskiej, jaka ma być prowadzona w sezonie zimowym — zostaje zwołana przez Okręgowy Związek Młodzieży Wiejskiej Konferencja prezesów Związków Sąsiedzkich i Kół Młodzieży Wiejskiej w dniu 3 go listopada b.r., która się odbędzie w Białej Podl. w sali Zamkowej pod Wieżą, o godz. 9.30.

Pożądanym jest, aby w Konferencji wzięli udział nie tylko prezesi, ale i przodownicy poszczególnych sekcji, oraz przewodniczące sekcji prac koleżanek.

—o—

Zbliża się dzień 10 listopada, którego to dnia rozpocznie się w całej Polsce propaganda wydawnictw **Centralnego Związku Młodej Wsi**, która trwać będzie do 26 listopada. Niezależnie od zarządzeń, jakie w powyższej sprawie wyda Zarząd O. Z. M. W., wszystkie Koła winny już obmyśleć plan przeprowadzenia jak najszerszej propagandy wydawnictw Związkowych. W pierwszym rzędzie każde Koło jeszcze przed 10 listopada winno zaprenumerować **Siew Młodej Wsi i Przodownika Wiejskiego**.

Teatr Wołyński w Białej Podl.

W dniu 20.X. wystawiona została komedia Józefa Blizińskiego p.t. „Rozbitki”. Aktualna treść, kapitalnie podpatrzone typy ludzi, doskonała gra aktorów, były rozkoszą dla widza. Wieczór minął wśród szczególnej atmosfery. Publiczność wioła na salę ciepło zyczliwości i sympatji; widownia sama chciała, aby przedstawienie jej się podobało. Nie trzeba było zresztą przymuszać się do tego.

Następnym repertuarem teatru Wołyńskiego będzie sztuka Kiedrzyńskiego p. t. „Miłość bez grosza”, odegrana w dniu 1 listopada b.r. z udziałem: pp. Reńskiej, Okońskiej, Strzeleckiego, Czerwińskiego, Wichniarza i inni. Reżyserja Cz. Strzeleckiego.

Loterja

W dniu 8 grudnia b.r. Komenda i Zarząd Powiat. Związku Strzeleckiego organizują Wielką Loterję Fantową. Dochód przeznaczają na cele kulturalno-oświatowe Z. S.

dobrobyt ich właścicielom, a co zatem idzie i całemu Państwu.

Obrzymia dziedzina omawianego zagadnienia oraz chęć nieobciążania go niczem ponad zasadnicze momenty nie pozwoliła mi na bardziej dokładne i wnikliwe scharakteryzowanie poszczególnych epok i należytego wypuklenia w sposób bardziej drobiazgowy linii rozwoju kształtującego się w wiekach ubiegłych ustroju rolnego i dokonywujących się reform w tej dziedzinie.

Artykuł ten należy raczej uważać za b. pobieżny tylko zarys historii ustroju rolnego i reform rolnych naszego Państwa od czasów jego powstania aż do ostatnich dni, szkic który może do pewnego stopnia przyczyni się, choćby nawet w najmniejszej mierze do większego zainteresowania się szerszego ogółu rolnictwem, tą podstawową gałęzią produkcji dóbr narodowych, do wszczęcia procesu właściwego nastawienia się myślowego tych, którzy zechcą poświęcić parę chwil swego cennego czasu i uwagi na jego przeczytanie. **▲** korzystać nawet wtedy będzie już duża. **K o n i e c.**

Z życia Rodziny Urzędniczej

Dancing-Raut-Bridge

W dniu 9-ym listopada b.r. Komitet Pomocy najbiedniejszym Dzieciom przy Rodzinie Urzędniczej urządził Raut-Dancing-Bridge, przeznaczając całkowity dochód na obuwie, odzież i dożywianie dzieci. Dancing Bridge odbędzie się w lokalu Klubu Urzędniczego, początek punktualnie o godz. 9 ej wiecz.

Chodzi tu o potrzeby najbiedniejszej dziatwy. Zima się zbliża. Wszyscy, którzy pamiętają o niedoli bliźnich, wszyscy którym serce się kraje, gdy widzą jak biedne maleństwa w podartej odzieży i obuwiu, niedożywione, zmarznięte i głodne spieszą do szkół — niech ci wszyscy bez chwili wahania poprą szlachetne poczynania Komitetu, zmierzającego do ulżenia niedoli najbardziej bezbronnych istot: biednych dzieci.

Pomóc dzieciom musimy wszyscy, i napewno pomożemy.

Przedszkole Rodziny Urzędniczej

Przedszkole Rodziny Urzędniczej zostało ostatecznie uruchomione, w nowym specjalnie przysposobionym lokalu, odpowiadającym wszelkim wymogom higieny. Na czele Przedszkola stoi wykwalifikowana nauczycielka z dyplomem Państwowego Seminarjum wych. przedsz. z Warszawy. To też przedszkole prowadzone jest wzorowo pod każdym względem. Zainteresowani rodzice winni się zgłaszać do Zarządu Rodziny Urzędniczej, względnie wprost do Przedszkola, które się mieści w Zamku.

Raut bez Rautu

Dowiadujemy się, że Polski Biały Krzyż postanowił zorganizować w dniu 11 listopada wielki Raut, który się **nie** odbędzie; natomiast niezawodnie odbędzie się Tombola, na którą służyć będzie zaproszenie na Raut jako Karta Wstępu. Tombola ta odbędzie się w dniu 11 listopada o godzinie 7 ej wieczorem w lokalu Rodziny Urzędniczej.

Mamy nadzieję, że publiczność bialska tłumnie poprze zarówno Raut, którego nie będzie, jak i Tombolę, która się odbędzie — a poprzec warto, przede wszystkim ze względu na szlachetne cele Polskiego Białego Krzyża.

KONKURS

Wydział Powiatowy (Powiatowy Zarząd Drogowy) w Białej Podlaskiej ogłasza konkurs na posadę nadzorcę drogowego w tutejszym Powiatowym Zarządzie Drogowym. Wymagana jest szkoła zawodowa i praktyka drogowa. Wynagrodzenie wedle XI. st. st. wraz z dodatkiem na objazdy dróg.

Podanie wraz z załącznikami należy wnieść do tut. Wydziału Powiatowego w terminie do 10 listopada 1935 r. Objęcie stanowiska nastąpi z dniem 1-go grudnia 1935 r.

Przewodniczący Wydz. Pow.
Starosta

(—) St. Modliński.

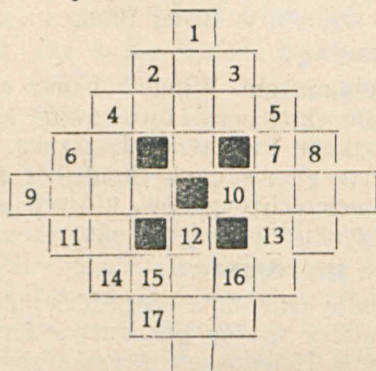
Skup pakul lnianych

Podajemy do wiadomości, że O. T. O. i K. R. w Białej Podlaskiej skupuje pakuły lniane dla wojska. Pakuły (wyczeski) muszą być czyste, bez paździerzy, kurzu i suche. Pakuły będą skupowane przeważnie w miejscowych spółdzielniach i w spółdzielni „Rolnik” w Białej Podlaskiej, dokąd pożądane byłoby przynosić w poniedziałki i czwartki. Ceny następujące: dla członków Organizacji Rolniczych 80 gr. za 1 kg. pakul, a dla nieczłonków 70 gr. **Instruktorka K.G.W.**

Ponieważ w poprzednim numerze (25) wkradła się pomyłka, bowiem podano: termin nadsyłania odpowiedzi 15 zamiast 25 października, powtórnie zamieszczamy krzyżówkę i wizytówki, równocześnie przepraszając naszych P.T. Czytelników za przeoczenie tej pomyłki. **Red.**

Krzyżówka

ul. Janina Cybulska.

Znaczenie wyrazów:

Poziomo: 2) poeta z XIX w., 4) kolumna, 6) miara po-

wierzchni, 7) dopływ Dźwiny, 9) „Rzym” w jęz. martwym (wspak), 10) bóstwo egipskie, 11) zaimek, 13) znak chemiczny ołowiu, 14) miasto w Azji Mniejszej, 17) okres czasu.

Pionowo: 1) gra piłką na koniach, 2) litera grecka fonetycznie, 3) nuta, 4) przednia część domu, 5) platforma kolejowa, 6) „Kocham” w jęz. martwym, 8) wąż (wspak) 12) tytuł szlachecki w Anglii, 15) nuta, 16) zaimek.

Wizytówki

ułożył Emka

ERNEST DONKOP

ANNA KUGWERT

Z liter z powyższych nawisk przez odpowiednie ich przedstawienie, odgadnąć zawód tych osób.

Za trafne rozwiązania krzyżówki i wizytówek, nadesłane do dnia 12 b.m., rozlosowane zostaną 2 nagrody przeznaczone przez Koło L. O. P. P. w Białej Podl. z okazji Tygodnia L.O.P.P., a mianowicie: I-sza nagroda — flakon perfum, II ga nagroda — flakon wody kwiatowej.

31 Października — Międzynarodowy Dzień Oszczędności!

Obywatele!

Życie ludzkie jest pracą. Kto pracuje — ten dba o dziś, a myśli o jutrze. Kto myśli o jutrze — ten przezornie oszczędza. Kto oszczędza — ten gromadzi zasoby i pomnaża dobrobyt swój własny i Narodu całego.

Oszczędny i zasobny obywatel jest ostoją dobrobytu Polski Niepodległej.

OSZCZĘ ZAJMY — A ZBOGACIMY SIĘ.

Każdy kto pojmuje, że pieniądz sam w sobie nie jest celem pracy i życia ludzkiego — lecz tylko środkiem do spełnienia tych lub innych zadań w życiu, ten z całą świadomością powodowany nie sknerstwem skąpstwem i chciwością — lecz jedynie zabiegliwą przezornością o dzień jutrzejszy — odkładać będzie **choćby najdrobniejsze grosze** i gromadzić je na cele użyteczne.

Tak tylko przez stworzenie kapitału własnego zdobywa się niezależność gospodarczą i ekonomiczną — tak tylko zdobywa się kapitał na ciężkie chwile, które w życiu codziennym przyjść mogą.

Oszczędzajmy i bez trwogi o jutro składajmy swe oszczędności w rodzimej Komunalnej Kasie Oszczędności.

K. K. O. bowiem jest instytucją użyteczności publicznej o trwałych podstawach organizacyjnych i pupilarnej gwarancji funduszków.

K. K. O. daje należyte bezpieczeństwo wkładów, będąc odpowiedzialnym i solidnym stróżem naszego grosza

K. K. O. jest ważną dźwignią dobrobytu ogólnego, nie tylko bowiem gromadzi oszczędności, lecz **użytecznie i bezpiecznie** nimi administruje — zasilając w drodze pożyczek różne dziedziny życia gospodarczego Polski u Jej podstaw zbiorowych.

K. K. O. daje oszczędzającym pewny dochód w postaci odsetek od wkładów.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Białskiego w Białej-Podlaskiej (K. K. O.)

jest instytucją społeczną o charakterze prawnie publicznym, instytucją Komunalną, a więc nie spółdzielczą, posiada samodzielne władze, które stanowią: Zarząd, Rada i Komisja Rewizyjna.

K. K. O. przyjmuje wkłady na książeczki oszczędnościowe, poczynając od 1 złotego, lokaty, otwiera rachunki czekowe, załatwia wszelkie zlecenia inkasowe i przekazowe, udziela pożyczek wekslowych i innych.

Bezpieczeństwo wkładów w **K. K. O.** gwarantowane jest całym majątkiem i dochodami Powiatowego Związku Poręczającego (21 gmin wiejskich i 3 miasta). **Tajemnica wkładów jest zastrzeżona ustawowo.** Książeczki oszczędnościowe K.K.O. są przyjmowane jako wadja i kaucje przy wszelkich przetargach i umowach.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe K.K.O. do wysokości 2.500 zł. są wolne od zajęcia przez komornika lub sekwestratora w myśl art. 37 ustawy z dnia 24.X.1934 r.

Komunalna Kasa Oszczędności w Białej-Podl. istnieje już 10 lat!

Posiada kapitału zakładowego 100 000.— zł. Kapitału zasobowego 33.035.59 zł.

Wkłady i lokaty wynoszą około 400.000.— zł. Obrót roczny 18.000.000 zł.

Lokujcie wszyscy oszczędności w K.K.O. bo tam są one najpewniejsze i przyniosą Wam największą korzyść.

Adres Redakcji i Administracji: Biała-Podlaska, Zamek.

Przedpłata z przesyłką wynosi rocznie 4 zł., półrocznie 2 zł., kwartalnie 1,20 zł.

Cennik ogłoszeń: cała strona po tekście 100 zł., 1/2 strony 50 zł., 1/4 — 30 zł. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz. O poszukiwaniu pracy 50% taniej. W tekście oraz układzie tabelarycznym 25% drożej. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Redaguje Komitet. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Redaktor odpowiedzialny i Wydawca Stanisław Mickiewicz.

Sekretariaty Redakcji i Administracji prowadzi Marjan Kłajner.

„Drukarnia Podlaska” Biała-Podl., Pierackiego 8.